

Oponentský posudek na bakalářskou práci Moniky Peňázové**„Restaurování souboru malířských uměleckých děl na papíru“**

Studentka Monika Peňázová v rámci bakalářské práce restaurovala umělecká díla vhodně vybraná s ohledem na širokou oblast malířských a tiskových technik, které musí restaurátor uměleckých děl na papíru obsáhnout.

V teoretické práci zpracovala stručně život a dílo méně známého malíře a grafika Aloise Wierera, který se ale průběžně objevuje v českých aukčních síních. Studentka zpracovala dostupné prameny přehledně, psané informace doplnila konzultacemi s odborníky a splnila tak bezesbýtku zadání teoretické práce.

Co se týká praktické části bakalářské práce, dokázala orientaci a schopnost restaurovat rozličné techniky a materiály. Všechna díla byla restaurována pečlivě s rozvahou, s důrazem na kvalitu a reverzibilitu provedených zásahů a s ohledem na autenticitu děl. Restaurátorské dokumentace jsou zpracovány podrobně, přehledně, obsahují všechny náležitosti a dostatečné množství fotografického materiálu ilustrujícího průběh prací. Jsou doplněny chemicko-technologickými průzkumy, jejichž poznatky studentka správně vyhodnotila a dokázala se jim přizpůsobit v praxi. Oceňuji, že jsou doporučené podmínky a způsob uložení zpracovány pro každé dílo s důrazem na jeho specifické potřeby nikoliv rutinně, jak se často stává.

Práce je slohově čistá, přehledně typograficky zpracovaná a gramaticky bezchybná, což je při 282 stranách skvělý výkon. Mám k práci jen drobné výtky. Studentka mohla využít většího množství literatury, např. odborné zahraniční články zabývající se tematikou restaurování technik a materiálů, s nimiž pracovala. Uváděný Ďurovič a kol., *Restaurování a konzervace archiválií a knih* je jistě velice hodnotnou knihou ojedinělou v našem prostředí, ovšem o barevných vrstvách na papíru pojednává jen velmi stručně.

Osobně dávám přednost členění kapitoly *Seznam použitých materiálů* tak, jak ho studentka uvedla v případě restaurátorské dokumentace „Pan Ježíš od Jána pokřtěn“, kde jsou od sebe odděleny nástroje a pomůcky, materiály a chemikálie. V této dokumentaci se také v úvodu objevuje častá chyba starších restaurátorských dokumentací, kdy je jako zodpovědný restaurátor uveden akad. mal Čoban.

Menší připomínku mám k malbě „Pan Ježíš od Jána pokřtěn“ z Prackovského souboru. Při malbě byla v ozdobném rámečku a v partiích svatozáří použita imitace zlata pravděpodobně mosazným práškem, obsah mědi byl potvrzen i v chemicko-technologickém průzkumu. Z rubové strany jsou viditelné stopy koroze a v UV světle se zobrazuje migrace měďnatých iontů do okolí malby. S touto informací a problematikou studentka při restaurátorském zásahu vůbec npracuje. Vzhledem k tomu, že bylo použito vodné čištění, došlo pravděpodobně i k migraci iontů do okolí, fotografie v UV rubové strany po čištění však chybí, není tedy možné změnu porovnat. Vzhledem k přijatelnému pH papírové podložky (respektive výluhu z papírové podložky) nebyla malba

odkyselena a tudíž nebyla provedena stabilizace měďnatých iontů. Pokud studentka považuje za stabilizaci měďnatých pigmentů zaklížení, měla by to v dokumentaci uvést.

Bakalářská práce svou úrovní a obsahem splňuje požadavky zadání, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Navrhovaný stupeň: **v ý b o r n ě**

Otázky:

1. Jakým způsobem probíhá degradace pigmentů s obsahem mědi na papírovém podkladu?
2. Jakým způsobem je vhodné partie s měďnatými pigmenty ošetřit a jaké je doporučeno ochranné opatření při dlouhodobém uložení takového materiálu?

V Praze dne 5. 6. 2017
MgA. Barbora Bartyzalová
Restaurátorské oddělení
Národní galerie v Praze

